

Vlaanderen
is welzijn

Editie november 2025

Hulpmiddelen en aanpassingen

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

vaph.be

Inhoud

Tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen	7
Een tegemoetkoming aanvragen	15
Uw tegemoetkoming krijgen	19
Hulp bij de keuze van uw hulpmiddel en uw aanvraag	21
Andere instanties die een tegemoetkoming kunnen geven	23
Uitgelicht	25
Handicap door ongeval, beroepsziekte of medische fout	28
Over het VAPH	29
Contact	30

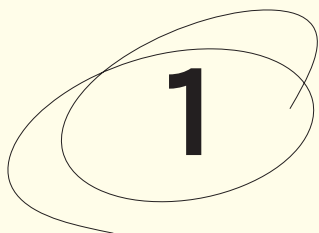
Als persoon met een handicap hebt u wellicht moeite om bepaalde activiteiten zelfstandig uit te voeren. Hulpmiddelen en aanpassingen kunnen die voor u vergemakkelijken.

Zo kunt u zich met een aangepaste wagen zelfstandig verplaatsen, met een beeldschermloep een tekst op papier vergroot lezen of met een trilwekker gewekt worden. Ook aanpassingen aan bijvoorbeeld uw woning, computer of fiets kunnen ervoor zorgen dat u opnieuw zelfstandig kunt douchen, mailen, fietsen ...

Deze brochure bevat wegwijsinformatie over tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen. Kijk voor meer gedetailleerde info over voorwaarden, aanvraagprocedures ... op **www.vaph.be/hulpmiddelen**.

Tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen

Het VAPH geeft tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen. Ook voor vervoers- en verblijfskosten in het gewoon onderwijs, voor pedagogische hulp bij hoger beroepsonderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs en voor incontinentiemateriaal kunt u van het VAPH een tegemoetkoming krijgen. Een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen moet u aanvragen.

In welke situaties?

Het VAPH kan een tegemoetkoming geven voor hulpmiddelen en aanpassingen in de **thuisituatie**. Thuisituatie is een ruim begrip. Het kan gaan om de eigen woning of huurwoning, maar ook om situaties waarin personen met een handicap wonen bij een zorgaanbieder, bij een ouderinitiatief of in een voorziening voor ouderenzorg.

Het VAPH geeft een tegemoetkoming voor hulpmiddelen die een persoon met een handicap nodig heeft om een of meerdere activiteiten die door de handicap een probleem zijn, weer mogelijk te maken. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de gebruiksfrequentie in verhouding tot de gevraagde tegemoetkoming.

Meer informatie vindt u op de website.

In welke situaties niet?

Het VAPH kan geen tegemoetkomingen geven voor hulpmiddelen en aanpassingen op school of op het werk. Daarvoor zijn andere instanties bevoegd.

Ook aan personen die langer dan drie maanden verblijven in een zorginstelling die niet door het VAPH erkend is, kan het VAPH geen tegemoetkoming geven, al zijn er een aantal uitzonderingen, bijvoorbeeld voor personen die verblijven in een assistentiewoning.

Meer informatie vindt u op de website.

Welke hulpmiddelen?

Hulpmiddelen en aanpassingen die in de refertelijst staan

Veelgevraagde hulpmiddelen

Veelgevraagde hulpmiddelen en aanpassingen staan in de **refertelijst**. Die lijst vermeldt per hulpmiddel of aanpassing:

- het **refertebedrag**: het maximumbedrag van de tegemoetkoming
- de **refertetermijn**: de verwachte gebruikstermijn

U kunt de refertelijst raadplegen op
www.vaph.be/refertelijst.

Er zijn hulpmiddelen en aanpassingen voor personen met een motorische, visuele, auditieve, communicatieve of cognitieve handicap. De hulpmiddelen en aanpassingen zijn ingedeeld in **5 domeinen**:

Activiteiten dagelijks leven

Bijvoorbeeld: een toiletstoel, een signaleringssysteem, een kleurendetector, een aangepaste werktafel

Communicatie

Bijvoorbeeld: computeraanpassingen, luisterhulpmiddelen, een brailleleesregel, een dynamisch communicatietoestel, een leesloep, een daisyspeler

Mobiliteit

Bijvoorbeeld: aanpassingen aan de auto, een driewieltandem, een witte stok, een blindengeleidehond

Wonen

Bijvoorbeeld: een automatische deuropener, aanpassingen aan het sanitair, een hellingbaan, omgevingsbedieningsapparatuur, een traplift

Andere

Bijvoorbeeld: incontinentiemateriaal, pedagogische hulp bij hoger beroepsonderwijs, hoger onderwijs of volwassenenonderwijs, vervoers- en verblijfskosten in het gewoon onderwijs

Zeer uitzonderlijke zorgbehoefte (ZUZ)

De tegemoetkomingen in de refertelijst zijn bedoeld om een gepaste vergoeding te bieden voor wat in de meeste situaties de goedkoopste passende oplossing is. In uitzonderlijke situaties is een standaardoplossing niet mogelijk en is een duurder alternatief de enige oplossing.

De zeer uitzonderlijke zorgbehoefte (ZUZ) is een procedure die toelaat om in die uitzonderlijke situaties een aanvullende tegemoetkoming boven op het toegekende refertebedrag aan te vragen bij de bijzondere bijstandsc commissie (BBC).

Voor een aantal referenterubrieken is het niet mogelijk om een aanvullende tegemoetkoming via de ZUZ-procedure te vragen.

Meer informatie vindt u op de website.

Hulpmiddelen en aanpassingen die niet in de refertelijst staan

Niet alle hulpmiddelen en aanpassingen staan in de refertelijst. Voor hulpmiddelen en aanpassingen die innovatief zijn of weinig gevraagd worden, wordt bijvoorbeeld geen standaardtegenmoetkoming voorzien.

Hebt u een hulpmiddel nodig dat niet in de refertelijst staat? Wilt u een hulpmiddel huren of kiest u voor een abonnement waarbij die mogelijkheid niet standaard is voorzien? Dan kan de bijzondere bijstandsc commissie (BBC) uw vraag onderzoeken. Het hulpmiddel mag dan niet uitgesloten zijn door de regelgeving en moet meer dan 300 euro kosten. Bij huur of een abonnement is dat minimum 300 euro op jaarbasis. Om dat aan te tonen, moet u een offerte of factuur van het hulpmiddel toevoegen bij de aanvraag. U moet ook goed motiveren waarom het hulpmiddel noodzakelijk is en hoe frequent u het zal gebruiken.

Meer informatie vindt u op de website.

Onderhouds- en herstellingskosten

Voor een aantal hulpmiddelen is in de referentielijst een tegemoetkoming voorzien voor onderhoudskosten en herstellingskosten. Het VAPH betaalt geen globale onderhouds- of herstellingscontracten terug, alleen effectief geleverde prestaties. U moet dus bij elke onderhoudsbeurt of herstelling een werkbon en factuur van de technicus of hersteller bij het VAPH indienen.

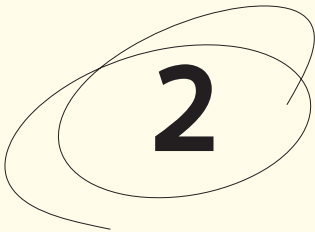
De specifieke voorwaarden en aanvraagprocedure vindt u op de website.

Welke hulpmiddelen niet?

Voor bepaalde hulpmiddelen en aanpassingen kan het VAPH u geen tegemoetkoming geven.

U kunt de lijst raadplegen op de website.

2

Een tegemoetkoming aanvragen

Voorwaarden om een tegemoetkoming te kunnen krijgen

Om in aanmerking te kunnen komen voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen, moet u voldoen aan drie voorwaarden:

- U moet door het VAPH erkend zijn als een persoon met een handicap.
- U moet jonger zijn dan 65 jaar op het moment dat u de eerste keer ondersteuning aanvraagt.
- U moet in Vlaanderen of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wonen.

Meer info over de voorwaarden vindt u op de website.

Hoe vraagt u een tegemoetkoming aan?

De aanvraagprocedure kan verschillen naargelang u minder- of meerderjarig bent. In de standaard aanvraagprocedure moet u een multidisciplinair team (MDT) inschakelen. In bepaalde situaties kunt u zelf, zonder de hulp van een MDT, een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen aanvragen.

Aanvraag voor minderjarigen

Minderjarigen die nog niet erkend zijn als persoon met een handicap door het VAPH, moeten hun eerste aanvraag voor hulpmiddelen of aanpassingen indienen bij de intersectorale toegangspoort (ITP), een dienst van de jeugdhulp binnen Opgroeien, een agentschap van de Vlaamse overheid.

Om de procedure op te starten, neemt u contact op met een multidisciplinair team (MDT) dat erkend is om minderjarigen te begeleiden bij hun aanvraag bij de intersectorale toegangspoort.

Minderjarigen die al vóór 1 maart 2014 erkend zijn als persoon met een handicap door het VAPH of die voor de tweede of volgende keer een tegemoetkoming voor hulpmiddelen of aanpassingen aanvragen, hoeven geen aanvraag meer in te dienen via de intersectorale toegangspoort. Zij volgen dezelfde aanvraagprocedure als die voor meerderjarigen bij het VAPH.

Raadpleeg voor meer informatie over de aanvraagprocedures de website.

Aanvraag voor meerderjarigen

Aanvraag met behulp van een multidisciplinair team

Wilt u voor het eerst een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen aanvragen? Dan bezorgt u een ingevuld formulier 'Aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen' aan het VAPH en neemt u zo snel mogelijk contact op met een multidisciplinair team (MDT). U kunt het digitale formulier invullen en indienen via het e-loket **mijnvaph.be** (via het menu 'Aanvraag starten'). U kunt het formulier 'Aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen' ook downloaden op de website en ingevuld en ondertekend per post bezorgen.

Een multidisciplinair team is een door het VAPH erkende dienst die personen met een (vermoeden van) handicap bijstaat bij de aanvraag voor ondersteuning bij het VAPH.

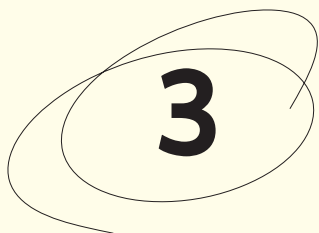
Vereenvoudigde aanvraag zonder multidisciplinair team

Bent u erkend als persoon met een handicap door het VAPH, hebt u in het verleden al een tegemoetkoming voor een hulpmiddel of aanpassing aangevraagd bij het VAPH via een multidisciplinair team en werd daarbij een adviesrapport ingediend? Dan kunt u in heel wat situaties zelf een tegemoetkoming voor hulpmiddelen of aanpassingen aanvragen via een vereenvoudigde aanvraag. Uw eerdere aanvraag via een multidisciplinair team hoeft daarvoor niet noodzakelijk goedgekeurd te zijn door het VAPH.

U kunt zelf een tegemoetkoming aanvragen voor een eenvoudig hulpmiddel of een eenvoudige aanpassing, een vervanging van een hulpmiddel of aanpassing, een hulpmiddel waarvoor de beslissing verlopen is, een upgrade van een softwarepakket, een onderhoud of herstelling, een overplaatsing van een hulpmiddel of aanpassing en voor incontinentiemateriaal.

Als u een tegemoetkoming wilt aanvragen voor hulpmiddelen of aanpassingen die niet tot een van de hierboven vermelde situaties behoren of voor huurpakketten bij een snel degeneratieve aandoening, dan moet u voor de aanvraag opnieuw een beroep doen op een multidisciplinair team (MDT).

Raadpleeg voor meer informatie over de aanvraagprocedures de website.

Uw tegemoetkoming krijgen

Koopt u een hulpmiddel of laat u een aanpassing uitvoeren, dan moet u de factuur aan het VAPH bezorgen via het e-loket **mijnvaph.be** of per post. Als aan alle voorwaarden voldaan is, krijgt u van het VAPH (een deel van) het bedrag dat u betaald hebt terug.

Er bestaat ook een derdebetalersregeling, waarbij het VAPH (een deel van) de aankoopfactuur rechtstreeks aan de leverancier betaalt.

Het bedrag dat u krijgt, is nooit hoger dan het bedrag vermeld in de refertelijst (tenzij u een goedkeuring voor een verhoogde tegemoetkoming hebt), en nooit hoger dan het factuurbedrag voor het hulpmiddel of de aanpassing.

De beslissing van het VAPH is standaard twee jaar geldig. Voor een tegemoetkoming voor woningaanpassingen is de geldigheidstermijn vier jaar. U moet uw hulpmiddel aankopen voor die termijn verstrijkt.

U moet uw factuur met een bewijs van betaling binnen de twee jaar na de factuurdatum aan het VAPH bezorgen. Als u op het moment dat u het hulpmiddel koopt nog geen beslissing van het VAPH hebt gekregen, dan kunt u de factuur nog bezorgen tot twee jaar na de beslissingsdatum.

Onder bepaalde voorwaarden kunt u ook een tegemoetkoming krijgen voor het huren van hulpmiddelen of voor abonnementen op software of apps. Meer informatie daarover vindt u op de website.

4

Hulp bij de keuze van uw hulpmiddel en uw aanvraag

Het VAPH

Het VAPH biedt tips en richtlijnen bij de keuze van hulpmiddelen in het webluik 'Hulpmiddelen' op www.vaph.be.

De hulpmiddelendatabank geeft informatie over de hulpmiddelen op de markt in Vlaanderen.

U vindt er productinformatie, foto's, richtprijzen en de gegevens van de handelaars bij wie u de producten kunt kopen of huren:

www.vaph.be/hulpmiddelendatabank.

Een multidisciplinair team

Via de multidisciplinaire teams (MDT's) kunt u een aanvraag voor een tegemoetkoming bij het VAPH indienen. Ze helpen u in uw zoektocht naar de meest geschikte hulpmiddelen of aanpassingen. Ze gaan samen met u na welke hulpmiddelen en aanpassingen u nodig hebt. Het team maakt een verslag op waarin het uw aanvraag voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen en aanpassingen motiveert en bezorgt dat verslag aan het VAPH. Bij twijfel testen ze met u het hulpmiddel uit.

Andere instanties die een tegemoetkoming kunnen geven

Voor sommige hulpmiddelen en aanpassingen is het VAPH niet bevoegd, maar kunt u wel terecht bij een andere instantie:

- **Vlaamse Sociale Bescherming (VSB):** voor mobiliteitshulpmiddelen, zoals een rolstoel of elektrische scooter
- **Agentschap voor Onderwijsdiensten:** voor speciale onderwijsleermiddelen op school, zoals aangepaste tafels en stoelen
- **Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB):** voor hulpmiddelen en aanpassingen op het werk, zoals orthopedische veiligheidsschoenen of een op maat gemaakte bureaustoel
- **Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV):** voor medische en paramedische hulpmiddelen, zoals hoortoestellen of lenzen

Neem voor meer informatie contact op met die instanties.

6

Uitgelicht

Vervoers- en verblijfskosten in het gewoon onderwijs

Wie les volgt in het gewoon onderwijs en zich door de handicap niet van en naar school kan verplaatsen, kan van het VAPH een tegemoetkoming krijgen voor de vervoerskosten naar school. Het VAPH kan onder bepaalde voorwaarden ook de kosten van een noodzakelijk verblijf in een internaat of op kot gedeeltelijk terugbetalen.

Meer informatie:

www.vaph.be/vervoers-en-verblijfskosten-het-gewoon-onderwijs

Incontinentiemateriaal

Het VAPH kan tegemoetkomingen uitbetalen voor de kosten van absorberend en afschermend incontinentiemateriaal. Daaronder verstaat het VAPH bijvoorbeeld wegwerpluiers, plastic broekjes en wasbaar incontinentiemateriaal. Het VAPH vergoedt het incontinentiemateriaal via jaarlijkse forfaits (vaste vergoedingen).

Meer informatie:

www.vaph.be/incontinentiemateriaal

Hulpmiddelen huren bij een evolutieve aandoening

Personen met een negatief evoluerende aandoening, die daardoor slechts tijdelijk een bepaald hulpmiddel nodig hebben, kunnen een tegemoetkoming krijgen om een hulpmiddel te huren. Dat is mogelijk als het hulpmiddel minstens 6 opeenvolgende maanden gaat gebruikt worden. Voor personen met een snel degeneratieve aandoening volstaat een periode van 2 opeenvolgende maanden. De keuze om te huren moet gemotiveerd zijn door de evolutie van de aandoening. De huurregeling is niet bedoeld als tijdelijke oplossing in afwachting van bijvoorbeeld een verbouwing of aankoop. Als bij de start al duidelijk is dat het hulpmiddel langdurig gebruikt zal worden, is het aangewezen om meteen voor aankoop te kiezen in plaats van te huren. Die afweging kan gemaakt worden samen met een multidisciplinair team.

Meer informatie:

www.vaph.be/hulpmiddelen-huren-bij-evolutieve-aandoeningen

Huurpakketten bij een snel degeneratieve aandoening

Voor personen met een snel degeneratieve aandoening (SDA), zoals ALS, voorziet het VAPH een aparte regeling met verschillende huurpakketten voor communicatie, omgevingsbediening en computerbediening in de refertelijst. Personen met een snel degeneratieve aandoening hebben vaak snel hulpmiddelen nodig, en moeten die ook regelmatig kunnen inwisselen naarmate hun situatie verandert. Deze hulpmiddelen worden voor personen met een snel degeneratieve aandoening uitsluitend verhuurd via een pakketformule. Het is niet mogelijk ze aan te kopen. De aanvraag gebeurt via een gespecialiseerd multidisciplinair team voor snel degeneratieve aandoeningen. De hulpmiddelen worden thuis geleverd en geïnstalleerd door een erkende verhuurder. Het VAPH betaalt de huur rechtstreeks aan de verhuurder. De persoon met een handicap betaalt niets.

Meer informatie:

www.vaph.be/huurpakketten-bij-snel-degeneratieve-aandoeningen

Handicap door ongeval, beroepsziekte of medische fout

Als een verkeersongeval, beroepsziekte, medische fout of ander ongeval de oorzaak is van uw handicap, dan hebt u in veel situaties recht op een schadevergoeding van een vergoedingsdebiteur, zoals een verzekeringsmaatschappij, het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's of een ander gespecialiseerd fonds.

U bent verplicht om een schadevergoeding aan te vragen bij een vergoedingsdebiteur. Soms kan de behandeling van uw aanvraag lang duren, bijvoorbeeld door gerechtelijke procedures. Misschien hebt u intussen al handicapspecifieke ondersteuning nodig. Daarvoor kunt u bij het VAPH terecht, als u nog geen vergoeding hebt gekregen van de vergoedingsdebiteur of als die vergoeding niet volstaat.

Breng daarom ook het VAPH (via uw multidisciplinair team) meteen op de hoogte. Terwijl het onderzoek van de vergoedingsdebiteur loopt, kunt u namelijk al de aanvraagprocedure voor ondersteuning bij het VAPH starten en eventueel al ondersteuning krijgen in afwachting van de afronding van de procedures door de vergoedingsdebiteur.

Als uw schade uiteindelijk vergoed wordt door een vergoedingsdebiteur, dan moet u uw kosten met die schadevergoeding betalen. Dekt de schadevergoeding die u krijgt niet alle kosten, dan past het VAPH het verschil bij tot het bedrag dat het VAPH voorziet voor die kosten.

Een goede samenwerking tussen u, de vergoedingsdebiteur en het VAPH waarborgt een zo volledig mogelijke schadevergoeding.

Meer informatie vindt u op **www.vaph.be/handicap-door-ongeval** of in de brochure 'Handicap door ongeval'.

Over het VAPH

Het VAPH biedt ondersteuning in de vorm van:

- tegemoetkomingen voor hulpmiddelen en aanpassingen
- rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH)
- het persoonsvolgend budget (PVB) voor meerderjarigen
- het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) voor minderjarigen
- begeleiding en opvang voor minderjarigen door een multifunctioneel centrum (MFC)

Meer informatie vindt u op **www.vaph.be**.

De informatie in deze brochure kan in de loop van de tijd wijzigen. Surf naar **www.vaph.be** of neem contact op met het VAPH voor de laatste stand van zaken.

Contact

Hebt u vragen? Neem dan contact op met het VAPH.

Online

www.vaph.be/contacteer-ons

Telefonisch

02 249 30 00

Elke werkdag van 8.30 tot 12.00 uur

en van 13.00 tot 17.00 uur

(op vrijdag en in juli en augustus tot 16.00 uur)

Post voor het VAPH?

Die stuurt u naar het **centrale postadres**: Koning Albert II-laan 15 bus 320, 1210 Brussel (dus niet naar een van de hiernaast vermelde adressen).

Ook via het e-loket **mijnvaph.be** kunt u het VAPH contacteren, aanvragen indienen, documenten bezorgen en uw dossier opvolgen.

U kunt **na afspraak** terecht in de provinciale kantoren van het VAPH.

Provinciaal kantoor Antwerpen

Anna Bijnsgebouw
Lange Kievitstraat 111-113
2018 Antwerpen
antwerpen@vaph.be

Provinciaal kantoor Brugge

Jacob van Maerlantgebouw
Koning Albert I-laan 1-2
8200 Brugge
brugge@vaph.be

Provinciaal kantoor Gent

Virginie Lovelinggebouw
Koningin Maria Hendrikaplein 70
9000 Gent
gent@vaph.be

Provinciaal kantoor Hasselt

Hendrik van Veldekegebouw
Koningin Astridlaan 50
3500 Hasselt
hasselt@vaph.be

Provinciaal kantoor Leuven

Dirk Boutsgebouw
Diestsepoort 6
3000 Leuven
leuven@vaph.be

